

Bilag 3

Til Økonomiudvalget (ØU)

Status på miljømærkede indkøb

Resumé

Økonomiudvalget (ØU) orienteres årligt om arbejdet med miljømærkede indkøb i Københavns Kommune (KK). Bilaget indeholder en status på arbejdet med miljømærker, en opsummering af markedsdialogerne i 2023, samt en opdateret version af kategoriseringen af indkøbskategorier i 2024. Bilaget er til orientering.

Sagsfremstilling

I august 2023 godkendte Borgerrepræsentationen (BR) en opdateret version af miljømærkeindsatsens rammer, der indebærer at ressourcerne fra 2024 og frem målrettes de områder, hvor der er størst potentiale for miljømærket indkøb, både ift. markedet og ift. kommunens egen adfærd. Herudover forelægges ØU årligt en opdateret version af miljømærkekategorieringen.

Denne orientering lægges i år ekstraordinært sammen med en status på indkøbspolitikken, men vil fremover blive forelagt ØU som en del af Årsrapporten for Bæredygtige Indkøb.

Nye rammer for arbejdet med miljømærker

Miljømærkeindsatsen har foreløbigt resulteret i en opgørelse over det miljømærkede indkøb i kommunen. Der er dog store datamæssige begrænsninger ved opgørelsen, der gør at den endnu ikke bør anvendes som baseline for målsætninger for miljømærkede indkøb. I Koncernservice (KS) arbejdes der aktuelt på at forbedre datagrundlaget med henblik på at kunne opgøre det miljømærkede indkøb med større sikkerhed, hvilket også vil kunne bidrage til ambitionerne herom i Indkøbspolitikken.

Markedsdialoger 2023

Som følge af BR's beslutning fra 2017 om miljømærker i indkøb, orienteres ØU om de årligt afholdte markedsdialoger på udvalgte indkøbsområder.

I 2023 var indkøbsområderne Kontorartikler og Håndværkerydelser (Gulve og Maling) udvalgt til markedsdialog. Valget var baseret på aktualiteten i forhold til KK's udbudsplaner samt potentialet for at fremme udvalget af miljømærkede produkter på markedet og i KK's eget indkøb.

04-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 3825

Dokumentnummer i F2
4863520

Sagsnummer eDoc
2024-0060638

Sagsbehandler
Ida Juul Pedersen

Til markedsdialogen om kontorartikler var der i alt 31 deltagere. Dialogen tegnede et billede af et marked, der er på vej, men hvor ikke alle leverandører er klar til at tilbyde type-1 miljømærkede produkter, idet det kræver at underleverandørerne er i stand til at levere den dokumentation, som type-1 miljømærker kræver. Derudover efterspørger leverandørerne mere ensartede miljøkrav fra kommuner.

Til markedsdialogen om håndværkerydelser var der 40 deltagere, heriblandt entreprenører og ledende producenter af maling og gulve. Dialogen tegnede et billede af et marked for type-1 mærkede produkter, der er meget modent. For de små håndværkerydelser er det dog ressourcetungt at etablere en overkommelig dokumentationsproces for miljømærkede byggematerialer. For større bygge- og anlægsprojekter har København ambitiøse bæredygtighedskrav, som også inkluderer krav til miljømærkede byggematerialer.

Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) blev inddraget i markedsdialogerne og alle 21 kommunale medlemmer bakkede op om indsatsen. Det gjorde de ved at underskrive en støtteerklæring, der forpligter dem til at efterspørge miljømærkede maling og linoleumsgulve i deres entrepriseaftale, samt at efterspørge ambitiøse krav til miljømærker på SKI's udbud af rammeaftalen 50.55 Kontorartikler.

Kategorisering af indkøbskategorier 2024

Som en del af miljømærkeindsatsen er kommunens og SKI's indkøbskategorier inddelt i fire miljømærkningskategorier. I kategori 1-2 er der tilstrækkeligt med type-1 miljømærkede produkter og services til, at miljømærkning kan anvendes som krav eller tildelingskriterie i udbud. I kategori 3-4 er der få eller ingen miljømærkede produkter i indkøbskategorierne, og det skal derfor afklares ved markedsdialog, om miljømærkning kan anvendes som tildelingskriterium. Kategoriseringen opdateres årligt, så den afspejler markedets udbud af miljømærkede produkter og services.

I løbet af 2023 har udvalget af flere miljømærkede produkter udviklet eller ændret sig:

- *Gulve* er rykket fra kategori 2 til 1 og lagt sammen med *Linoleumsgulve*. Kategorien hedder nu *Gulve (ekskl. vinylgulve)*
- *Genopladelige batterier (AA og AAA)* er adskilt fra *Powerbanks* og er rykket fra kategori 2 til 1
- *Hobbymaling* er adskilt fra *Hobbyartikler* tilføjet fra kategori 2 til kategori 1.
- *Træ - Særligt holdbart* er rykket fra kategori 3 til kategori 2
- *Kantinestole* er adskilt fra *Konferencestole* i kategori 2 og lagt sammen med *Kontormøbler* i kategori 1 (SKI).
- *Konferencestole* er lagt sammen med *Møbler og inventar* i kategori 2 (SKI)
- *Engangsdialyseposer* er taget ud af kategoriseringen (SKI)

- *Medicinsk engangsudstyr (Engangskatetre)* er tilføjet til kategori 3 (SKI).

Som et nyt tiltag i Miljømærkeindsatsen har Bæredygtige Indkøb i 2023 tilføjet produktkategorier fra miljømærket TCO-certified til kategoriseringen. TCO-certified er et veletableret type-1 miljømærke, som fokuserer på IT- og Teleprodukter, hvilke Svanemærket og EU-blomsten i mindre grad dækker. Hermed tydeliggøres det, at udvalgte IT- og teleprodukter (*PC-Skærme, TV, Alt-i-en PCer, Bærbare PCer, Hovedtelefoner og Stationære PCer*) er omfattet af miljømærkeindsatsen og modenheden for de forskellige produktkategorier specificeres.

På næste side fremgår den samlede miljømærkekategorisering for 2024.

Kategorisering af indkøbskategorier

Baggrund for kategorisering af indkøbsområder

Borgerrepræsentationen besluttede i 2017, at Københavns Kommunes indkøb skal være miljømærkede, hvor udbuddet af miljømærkede produkter og services lever op til Kommunens indkøbsbehov. Kategoriseringen af indkøbskategorier er en oversigt over udviklingen på markedet for miljømærkede produkter og services inden for de indkøbsområder, der er relevante for Københavns Kommune. Oversigten dækker indkøbsområder, hvor der er udviklet kriterier for miljømærkning med Svanemærket, EU Ecolabel (EU Blomsten) eller TCO-certified, men Københavns Kommune anerkender også andre type 1-miljømærker, som følger den internationale standard ISO 14024.

Foruden Svanemærket og EU Ecolabel (EU Blomsten) findes flere type-1 miljømærker, heriblandt:

- Blauer Engel
- Ecomark Japan
- NF Environnement
- TCO-certified
- EPEAT Gold
- Natureplus
- GOTS
- Bra Miljöval
- Möbelfakta

Udover disse, findes en række andre type-1 miljømærker, som i mindre grad er relevante for Københavns Kommunes indkøb.

Er du i tvivl om et mærke er et type-1 miljømærke? Så kontakt

csr@okf.kk.dk

Du kan læse mere om Københavns Kommunes retningslinjer for miljømærker i indkøb [her](#).

Kategorisering af indkøbsområder

I de to tabeller nedenfor fremgår både produktkategorier, som kan indeholde flere produkter, samt enkeltprodukter. Kategoriseringen opdateres årligt og skal læses som et øjebliksbillede, da markedet for miljømærkede produkter løbende udvikler sig. Kategoriseringen er inddelt fra 1 til 4 afhængigt af, hvor udbredte produkter med Svanemærket eller

EU Ecolabel er på det enkelte indkøbsområde. Der arbejdes på at udvide kategoriseringen med flere miljømærker og i 2024 er type-1 miljømærket TCO-certified tilføjet og sortimentet af TCO-certified produkter har påvirket kategoriseringen. Produkter, hvor TCO-certified er det mest hyppige miljømærke, er markeret med dette ikon Andre miljømærker kan dog stadig være relevante, og ligeledes kan TCO være relevant ved andre produkter.

Kategori 1: Her er der mange licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal derfor stilles krav til miljømærker for alle indkøbte produkter i kategorien.

Kategori 2: Her er der flere licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal stilles krav til miljømærkning, hvor markedet for miljømærkede produkter opfylder kommunens indkøbsbehov.

Kategori 3: Her er der få licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie hvor dette er tilfældet.

Kategori 4: Her er der ingen licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie hvor dette er tilfældet.

Egne indkøbsområder 2024

<p>Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Børne- og babyplejeprodukter (inkl. kosmetiske- og hygiejneprodukter) Børnebleer (natbleer fra 17-57 kg undtaget) Fuldspartel Gulve (ekskl. vinyl) Indendørsmaling og udendørsmaling Investeringsfonde Kantinedrift Linoleumsgulve Produkter til personlig pleje Rengøringservice Tekstilservice (vaskerier) Tonerkassetter (recirkuleret og ikke på serviceaftaler) Vaske- og plejeprodukter til biler Vinduespolering</p>
<p>Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Bilvaskehaller Bomuldsbeklædning (fx 100% bomulds t-shirts og undertøj) Genopladelige batterier (AA og AAA) Hobbyartikler (Hobbymaling) Kemiske byggematerialer (lim og visse typer spartel og fugemasser) Legetøj af plast (fx sand, vand og rollespil)</p>

	<p>Madrasser til børn Smørremidler Træ - særlig holdbart (byggemateriale) Træbeskyttelse Udemøbler</p>
<p>Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Babyprodukter med tekstil (køreposer) Bio-brændstof Byggematerialer (køkkener, døre) Bygge- og facadeplader Campingpladser Engangsservietter til tandlægebehandling Fladvarer Powerbanks Hobbyartikler (ekskl. hobbymaling) Kemiske byggematerialer (lak) Legepladsredskaber Legetøj (bl.a. cykler og trælegetøj) Let arbejdsbeklædning (fx kitler og bukser) Natbleer (17-57 kg) Rens af væskeskadet elektronik Renserier Skind og læder Sko og andet fodtøj Vækstmedier, jordforbedringsmidler og dæklag Yderdøre</p>
<p>Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Andre overnatningsmuligheder (vandrehjem) Babyprodukter med tekstil (fx barnevogne) E-handelstransporter Grov arbejdsbeklædning Hygiejneprodukter (mundbind) Kaffetjenester Kompostbeholdere</p>

Indkøbsområder på SKI-aftaler 2024

<p>Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Engangsartikler og fødevareremballager (engangskrus af pap og kaffefiltre) Engangsbatterier Hygiejneprodukter (bleer, engangsvaskeklude og bind m.m.) Inkontinensprodukter (absorberende inkontinensprodukter) Kontormøbler (reoler, borde, kontorstole, skærmvægge, kantinestole) Kopi- og trykpapir Kosmetiske produkter (håndsæbe, cremer, shampoo og vådservietter m.m.) Levende lys Mad- og bagepapir Opvaske- og afspændingsmidler til maskinopvask Opvaskemidler til håndopvask Opvaskemidler til professionel maskinopvask PC-skærme</p>
---	---

	<p>Rengøringsmidler Rengøringsprodukter med mikrofiber Tekstilvaskemidler og pletfjernere Toiletpapir, køkkenruller, servietter, papirhåndklæder og lign. Tryksager, notesblokke og andre forædlede papirprodukter Vaskemidler til professionelt brug</p>
<p>Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Møbler og inventar (inkl. institutionsmøbler og konference stole, ekskl. reoler, borde, kontorstole skærmvægge og kantine stole) Kontormaskiner (kopi- og multifunktionsmaskiner) Tømidler Alt-i-en PCer Bærbare PCer (Notebooks) Hovedtelefoner (Headsets) Stationære PCer (Desktops) TV</p>
<p>Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	<p>Engangsartikler og fødevareremballage (bl.a. tallerkner, skåle, fryseposer og fade samt engangskrus af andre materialer end pap) Medicinsk engangsudstyr (Engangskatetre) Hoteller Konferencesteder (uden overnatning) Kontorartikler (skriveredskaber)</p>
<p>Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified</p>	